

Образлажући иницијативу за постављање плоче Милану Младеновићу на платоу који је добио његово име, Либерално-демократска странка је највише говорила о вредносним опредељењима. Њен лидер Чедомир Јовановић веома често оштро заступа своје ставове, иако је свестан да само мањина грађана подржава његове идеје.

На питање да ли има проблем када се залаже за вредности које деле грађане, попут Косова и НАТО-а, Јовановић одговара да му не пада на памет да пристане на просечност.

– Годинама је ЛДП указивао и на другачији циљ Србије и другачија средства којима ће се до њега стићи. Раније смо с већином у друштву били у спору и око једног и око другог, док данас готово сви говоре језиком ЛДП-а док описују оно што Србија треба да буде. Остала је разлика у средствима. Модернизација земље, ефикасне институције, владавина права, тржишна економија, јасна европска политика, промена косовске политике, за мене представљају средство о коме смо говорили и говоримо јасним језиком који ће Србија, нажалост уз накнадну памет, свакако разумети. Проблем чини изгубљено време, а оно је ресурс који немамо. По свему смо у живом блату 19. века, и немоћни и лицемерни да прихватимо одговоре на које нису одговориле генерације пре нас, али је одговорио живот уместо нас.

Хоће ли вредности бити критеријум ако после следећих избора ваша странка уђе у владу Бориса Тадића, уколико буде у ситуацији да одлучује између његове и Николићеве владе?

Кључне вредности око којих можемо да сарађујемо су познате: спровођење јасне европске политике уз промену косовске политике, нова политика у региону, реалан садржај аутономији Војводине, афирмација људских и мањинских права...

На изборе идемо с тим програмом и само те идеје можемо да унесемо у следећу владу. Дакле, брз улазак у НАТО, повезивање Србије са ЕУ, трансформација наше економије,

професионализација и приватизација јавних предузећа, обавеза државе да своје обавезе плаћа на време, успостављање равноправности у енергетском споразуму, отварање тржишта за кредибилне инвеститоре.

Поново сте почели да критикујете Тадића да нема визију. Шта је по вама визија која би надоместила његову?

Никуда нећемо стићи уколико будемо бежали од чињенице да планове о којима он годинама говори, и у своје и у наше име, Србија у највећој мери није ни почела да остварује. Зато је потребан преокрет који ће нам омогућити живот у којем ће се по правилу остваривати визија добре идеје уместо досадашњих правила живота урока и клетве које једино у погрешној Србији имају перспективу. Када је Цветковић постављен за премијера рекао сам да је Тадић из нужде или вишка самоуверености пристао да буде и председник и премијер и министар, а у међувремену и комбајнер. Тако је постао искључиво одговоран за све у земљи и када она функционише и када таљига као данас.

За ЛДП Тадић није ни мета ни црвена марама, он је председник кога смо помагали јер је то била наша обавеза према грађанима и уз препреке које поставља док он негује политичку блискост са онима који на њему паразитирају.

Како се избори ближе, власт све више покушава да промени свој политички регистар. Доскора нису поминали пољопривреду, а сада много говоре о њој, затим су најавили конкурсе за места директора јавних предузећа. Колико озбиљно се могу третирати те промене?

Онолико колико трају дневне новине или вести у којима се појаве Цветковић или неко други с том позајмљеном идејом. У Србији у којој се обрађује 26 одсто обрадивог земљишта власт је створила атмосфера у којој на вилама треба да заврше људи који помисле да треба купити земљу овде. Српским аграром влада примитивни систем који сељаци, попут свих других, присиљава да мисле стомаком, а не главом. За казаном нико није нашао срећу, због тога морамо модернизовати политику, а не шминкати српску пољопривреду у којој политичари фаворизују бабу и деду с једном и по кравом, жртвујући фармера са 1500, јер тако чувају два гласа људи који ништа више и немају. До нормалне Србије и пољопривреде у њој нећемо доћи тако што ће краве добити право гласа, него једино ако почнемо да мислимо главом без обзира на оно што нам држава нуди у казану.

Мислите ли да има смисла чекати изборе до априла због кандидатуре за ЕУ?

Тренутак за изборе је пропуштен у моменту када је Динкић изазвао сопствено уклањање из владе. Уместо тога су изабрали једногодишње мучење, и сада је најрационалније да избори буду у априлу. Под условом да влада не падне у неком новом натезању конопца на јесен, а не треба потцењивати потенцијал сваке чланице коалиције да изазове хаос.

Да ли је та кандидатура једино што опредељује власт да изборе распише у последњем тренутку?

Власт нема идеју с којом би изашла на изборе. Зато је њима Европа, па и та кандидатура, постала стерилна поштапалица. То има своју цену. Ми смо једина земља која је икада покушала да уђе у ЕУ а да, и пре почетка преговора, рапидно пада спремност грађана да гласају за то. То никога у српској политици скоро да и не занима.

Можете ли да замислите ЛДП у некој предизборној коалицији?

ЛДП на изборе иде са својом листом, уз амбицију да има двоструко више гласова и мандата. Редослед корака за нас је јасан – прво договор с грађанима, чист и остварив план, добијање подршке и тек потом разговор са странкама, после избора.

Шта је вас и ДСС ујединило да имате исти став о томе да не треба раздвајати парламентарне и локалне изборе?

Раздвојени избори имају смисла ако између њих прође годину и по или две. Две врсте избора у четири месеца, локални у децембру, парламентарни у априлу, уз председничке крајем 2012. године, само би значило да смо бацили још једну годину на непрекидне кампање, које би људима дефинитивно огадиле сваку помисао на политику и своју улогу у њој.

Очекује се да ће ваша предизборна кампања бити усмерена против УРС-а. Идете ли на то да уместо њих уђете у нову евентуалну коалицију око ДС-а?

Да нас је та врста погађања занимала, одавно бисмо били у влади. За понашање, па и за судбину странке коју сте поменули, одговарају она сама и њени партнери. Једино на шта ЛДП не пристаје је да се повлачимо пред спремношћу ДС-а да на сваку непослушност коалиционих партнера, њихову привремену лојалност великодушно плати буџетским обећањем, иако одавно нема пара ни за оно што је стварна потреба грађана. Однос према Динкићевом пројекту није ни по чему личан. Исто третирамо рупу у буџету од 430 милиона евра због Динкићевог закона, као и раније куповине лојалности.

Чиме бисте се бавили у новој влади ако бисте ушли у њу? Слажете ли се да сте себи затворили ресор дипломатије својим примедбама о канибалима, кепецима и медведима?

ЛДП у влади је раскид са идејом да влада треба да буде лабава конфедерација министарстава, где сваки од њих управља једна странка, грчевито трагајући за рејтингом. Постоје послови који се морају обавити. Из онога што су кључне тачке програма ЛДП-а, јасно је на које смо области највише оријентисани. Што се тиче дипломатије, у њој, на срећу, више никада неће важити политичко-морална подобност по мерилима одлазећег министра Јеремића.

Једна од афера у најави је „рад” невладиних организација за странке. Смете ли ви да прекршите омерту и кажете ко за кога ту ради?

Блискост невладиних организација, па и отворена подршка странкама, много је израженија у свету него код нас. Не постоји никаква НВО мафија и не треба, због пролазног циља, жртвовати читав низ важних организација, нарочито оних које се баве људским правима, транзицијом, укључивањем грађана, односом према прошлости. Оне су 20 година радиле у немогућим условима и показале велику храброст и посвећеност.

Вас бије глас да сте веома блиски неким невладиним организацијама? Само ми

немојте рећи да је то удружење риболоваца.

Блиски смо организацијама са којима делимо исте или сличне вредности, иако се нисмо увек слагали око свега. За мене је то природно у плуралистичком друштву. Имам пуно поштовања за шансе и наде које су овој земљи омогућиле организације попут Хелсиншког одбора, Грађанских иницијатива, Комитета правника за људска права, Центра за културну деконтаминацију, Фонда за хуманитарно право... многих других.

Шта је данас истина коју власт неће да каже о Косову?

Истина је да ништа неће решити понижавајуће прихватање косовске независности у инфериорној политичкој кореографији маркирања таблица и скривање пасоша косовске државе. Само сигурнији и модернији регион може учинити живот људи и на Косову и у Србији бољим. Зато инсистирамо на заузимању потпуно другачијег курса према региону. То у случају Косова значи да желимо да формулишемо агенду која ће разумети заједничке интересе на којима треба да радимо и да кроз то партнерство афирмишемо нове односе који ће коначно стабилизovati регион.

Ви волите да саопштавате истине које нико не жели да каже. Јесу ли истраживања јавног мњења данас мала предузећа за велики политички бизнис?

Не волим, то је обавеза политичара. Странке се труде да злоупотребе истраживаче, који нису друштвено-политички радници, него успешни или мање успешни професионалци. Неке партије и кабинети немају у томе мере и зато грађани не верују ни истраживањима. Коначно, свака професија је доживела сличну судбину у овој земљи.

Разговарала: **Биљана Митриновић**

(Политика)